

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG-410.009.04.2015

P/15/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/029 – System szkolnictwa zawodowego.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Krzysztof Hofman, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 97013 z dnia 16 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Zespół Szkół Technicznych i Zawodowych w Świebodzinie (dalej PZSTiZ lub Szkoła), ul. Świerczewskiego 76a, 66-200 Świebodzin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sabina Orlicka - Dyrektor Szkoły. (dowód: akta kontroli str. 3)

Ocena
ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zarówno przygotowanie jak i wybór kierunków kształcenia w Szkole. Szkoła opracowała czteroletnią koncepcję pracy, uwzględniającą strategiczne działania w zakresie dostosowania oferty kształcenia pod kątem potrzeb rynku pracy. W Szkole powołano doradcę zawodowego, który będąc równocześnie kierownikiem szkolenia praktycznego wspomagał uczniów w świadomym wyborze kierunku zawodowego. Jeden z nauczycieli praktycznej nauki zawodu w PZSTiZ jest równocześnie członkiem Powiatowej Rady Zatrudnienia i aktywnie interesuje się planami lokalnych przedsiębiorców, przez co Szkoła rozwija z nimi współpracę i na bieżąco stara się wzbogacać zaplecze do praktycznej nauki zawodu, pozyskując m.in. sprzęt i pomoce usprawniające nauczanie w zawodach. Skuteczność tych działań potwierdzają zarówno wyniki absolwentów Szkoły, jak i nadane PZSTiZ przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu uprawnienia egzaminacyjne. Podjęta przez Szkołę współpraca w przedsiębiorcami zaowocowała również skutecznym zapewnieniem uczniom dostatecznej liczby miejsc do odbywania praktyk zawodowych.

W Szkole zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pracy a baza dydaktyczna Szkoły była odpowiednia do nauczanych zawodów i wymogów programowych w tych zawodach. Poprzez dobrą współpracę z różnymi podmiotami, w tym m.in. z uczelniami wyższymi Szkoła zapewniła odpowiednią kadre nauczycielską, która dokształcała się zgodnie z nauczaniem kierunkami zawodowymi. W PZSTiZ aktywnie analizowano również wyniki egzaminów zewnętrznych i potrzeby edukacyjne uczniów. Z kolei udział w kilku projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej umożliwił wybranym uczniom i nauczycielom uzyskanie nowych umiejętności i doświadczeń, istotnych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy i kształcenia zawodowego.

Przy realizacji jednego z projektów w zakresie dokształcania uczniów stwierdzono jednak nieprawidłowość, polegającą na nieuwzględnieniu budżetu tego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

projektu w budżecie Szkoły i w konsekwencji nie wykazywaniu dochodów i wydatków z nim związanych w sprawozdawczości budżetowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja, w tym wybór kierunków kształcenia szkół zawodowych w aspekcie jakości kształcenia i przygotowania do wykonywania zawodu

Opis stanu faktycznego

1.1. Zawody w których kształci PZSTiZ² zostały ustalone przez Dyrektora Szkoły przed okresem objętym kontrolą zgodnie z art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, tj. w porozumieniu z organem prowadzącym oraz po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. W roku szkolnym 2005/2006 Technikum obejmowało cztery kierunki zawodowe⁴, a absolwentów było 97. W Zasadniczej Szkole Zawodowej funkcjonowało w tym czasie pięć oddziałów⁵, a absolwentów było 94. W latach 2012-2015 w Szkole nauczano zawodu na dziesięciu kierunkach Technikum⁶ oraz siedmiu kierunkach Zasadniczej Szkoły Zawodowej⁷. Liczba absolwentów Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej minimalnie wzrosła w kontrolowanym okresie, natomiast liczba absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej zmalała. W roku szkolnym 2012/2013 odnotowano 153 absolwentów Technikum i 148 absolwentów Szkoły Zawodowej, natomiast w roku szkolnym 2014/2015 absolwentów Technikum było 158 a absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej 91.

(dowód: akta kontroli str. 11-27, 51,313-315)

1.2. W Szkole opracowano koncepcję pracy na lata 2012-2016⁸ uwzględniającą konieczność właściwego doboru zawodów oraz świadczenia wysokiej jakości usług w zakresie poradnictwa zawodowego. W dokumencie zapisano m.in., że Szkoła winna promować kierunki, które przede wszystkim zapewniają pracę absolwentom i na podstawie Lubuskiej Strategii Zatrudnienia wskazano „zawody przyszłości”, które pokrywały się z kierunkami kształcenia oferowanymi przez PZSTiZ. Szkoła monitorowała również na bieżąco informacje udostępniane przez Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie.

(dowód: akta kontroli str. 28-36, 79-102)

1.3. Szkoła w badanym okresie nie dokonywała zmian w profilu kształcenia zawodowego, w szczególności nie zlikwidowała żadnego kierunku kształcenia

² PZSTiZ funkcjonuje od roku szkolnego 2012/2013 i powstał w wyniku połączenia Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Świebodzinie oraz Zespołu Szkół Zawodowych i. Witolda Biernawskiego w Świebodzinie.

³ Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁴ Ekonomista, handlowiec, hotelarz i mechanik.

⁵ Krawiec, sprzedawca, operator obrabiarek skrawających, kucharz małej gastronomii oraz jedna klasa wielozawodowa.

⁶ Technik: ekonomista, handlowiec, hotelarstwa, informatyk, logistyk, mechanik, obsługi turystycznej, spedytor, żywienia i gospodarstwa domowego (od 2012 roku jako technik żywienia i usług gastronomicznych).

⁷ Informacja nie dotyczy zawodów wybieranych przez młodocianych pracujących i dotyczy tylko zawodów, w których kształcenie zawodowe odbywa się w szkole: elektromechanik, krawiec, kucharz (do 2012 roku kucharz małej gastronomii), mechanik – monter maszyn i urządzeń, operator obrabiarek skrawających, ślusarz, sprzedawca.

⁸ Koncepcja ta została przedstawiona Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców i weszła w życie z dniem 1 września 2012 roku.

ani nie planowała uruchomienia nowego kierunku kształcenia. Wśród nauczanych przez PZSTiZ w kontrolowanym okresie kierunków były zawody wymienione w wykazie zawodów nadwyżkowych⁹ (trzy nauczane w Technikum¹⁰ oraz cztery nauczane w Zasadniczej Szkole Zawodowej¹¹) oraz trzy kierunki znajdujące się na liście zawodów deficytowych¹². Co roku kwalifikacje w tych zawodach uzyskuje następująca liczba uczniów:

- Technik informatyk (27 w 2013 r., 19 w 2014 r., 21 w 2015 r.);
- Technik logistik (24 w 2013 r. oraz po 27 w 2014 i 2015 r.);
- Technik obsługi turystycznej (18 w 2013 r., 15 w 2014 r. i 10 w 2015 r.);
- Elektromechanik (0 w 2013 r., 16 w 2014 r. i 8 w 2015 r.);
- Kucharz (0 w 2013 r. i w 2014 r. i 20 w 2015 r.);
- Ślusarz (12 w 2013 r., 9 w 2014 r. i 20 w 2015 r.);
- Sprzedawca (25 w 2013 r., 0 w 2014 r. i 11 w 2015 r.);
- Technik spedytor (po 18 w 2013 r. i 2014 r. i 15 w 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str.51-72)

Dyrektor PZSTiZ wyjaśniła, że powodem niedokonywania zmian w kierunkach kształcenia była w początkowym okresie (lata 2012-2013), po połączeniu dwóch odrębnie działających przed 2012 rokiem szkół¹³, chęć uniknięcia pogłębiania stanu niepewności wśród uczniów, ich rodziców a także grona pedagogicznego. Dodała, że wprowadzenie w szkole nowego kierunku kształcenia to proces kilkuletni i bardzo kosztowny – nie dający zresztą gwarancji, że zapotrzebowanie na rynku pracy utrzyma się w perspektywie co najmniej kilkuletniej. Tak było m.in. przed dwoma laty, kiedy do szkoły zgłosił się przedsiębiorca, który poszukiwał kadry do fabryki mebli w powiecie świebodzińskim. Na dzień dzisiejszy podmiot ten jest likwidowany a zawód stolarza meblowego oraz operatora maszyn i urządzeń do obróbki i produkcji wyrobów drewna znajduje się w wykazie Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie na liście zawodów maksymalnie nadwyżkowych. Ponadto Dyrektor szkoły wskazała, że w zasadniczej szkole zawodowej blisko połowa uczniów to tzw. młodociani pracujący, którzy kształcą się w PZSTiZ tylko w zakresie ogólnym, ponieważ całość kształcenia zawodowego odbywa się w przypadku tych uczniów poza szkołą. Szkoła nie ma w tym przypadku wpływu na wybór i proces kształcenia zawodowego tych osób.

(dowód: akta kontroli str.73-74)

1.4. Szkoła współpracowała w kontrolowanym okresie w przygotowaniu absolwentów do oczekiwań rynku pracy z różnymi podmiotami krajowymi i zagranicznymi¹⁴, w tym m.in. z:

- Agencją Rynku Rolnego i Powiatową Radą Zatrudnienia w Świebodzinie¹⁵;
- Zachodnią Izbą Przemysłowo-Handlową w Gorzowie Wlkp.¹⁶

⁹ Nadwyżkowość tych zawodów nie wykazywała trwałego charakteru a zawód logistyka i sprzedawcy figurował w 2014 roku zarówno po stronie zawodów deficytowych jak i nadwyżkowych.

¹⁰ Dotyczyło to zawodów: technik informatyk, technik logistik, technik obsługi turystycznej.

¹¹ Dotyczyło to zawodów: sprzedawca, kucharz, elektromechanik i ślusarz.

¹² Dotyczyło to zawodu: technik spedytor (nie figuruje na wykazie zawodów deficytowych w I półroczu 2015 roku) oraz sprzedawcy i logistyka.

¹³ Zespołu Szkół Technicznych i Zespołu Szkół Zawodowych.

¹⁴ M.in. z Izbą Rzemieślniczą w Cottbus, Berufsbildende Schule w Friesoythe czy Berufsfoerderungswerk Berlin-Brandenburg.

¹⁵ Jednym z jej członków jest nauczyciel przedmiotów zawodowych zatrudniony w PZSTiZ.

- lokalnymi przedsiębiorcami¹⁷,
- Izbami Rzemieślniczymi¹⁸ oraz
- uczelniami wyższymi¹⁹.

Szkoła jest także członkiem Lubuskiego Klastra Przedsiębiorczości i Turystyki²⁰. Ponadto z-ca kierownika warsztatów szkolnych, będąc członkiem Powiatowej Rady Zatrudnienia, analizował na bieżąco potrzeby lokalnego rynku pracy i poprzez bezpośrednie kontakty z przedstawicielami lokalnych przedsiębiorców pośredniczył w przekazywaniu Dyrekcji PZSTiZ informacji związanych z oczekiwaniami przedsiębiorców i wskazywał potencjalne kierunki działań Szkoły, umożliwiające dopasowanie (w ramach obowiązującej podstawy programowej kształcenia w zawodach nauczanych w PZSTiZ) modelu kształcenia praktycznej nauki zawodu do oczekiwań rynku pracy.

(dowód: akta kontroli str.98-99,103-105,110-112)

- 1.5. Efektem ww. współpracy było m.in. podpisanie porozumień i umów o partnerstwie /współpracy, w wyniku których uczniowie korzystali z doradztwa zawodowego i informacji zawodowej, zapoznawali się z ofertą szkół wyższych oraz brali udział w rozmaitych konkursach i warsztatach a także odbywali praktyki i staże zawodowe. W odniesieniu do nauczycieli PZSTiZ podjęta współpraca umożliwiła natomiast objęcie ich różnymi kursami i szkoleniami a także umożliwiła im udział w różnych projektach, w tym także związanych bezpośrednio z problematyką kształcenia zawodowego w kontekście rynku pracy. Nauczyciele PZSTiZ uczestniczyli m.in. w zakończonym w marcu 2015 roku, współfinansowanym w ramach EFS ze środków Unii Europejskiej, projekcie pn. „Synergia kompetencji zawodowych”, realizowanym we współpracy z pracodawcami przez firmę SYNTEA S.A. Głównym celem projektu było podniesienie jakości kształcenia zawodowego i stosowania nowych technik i technologii w edukacji przyszłych kadr dla branży lotniczej, spedycyjno-logistycznej i transportowej. Ponadto nauczyciele PZSTiZ uczestniczyli w projekcie „Nowoczesna wiedza zawodowa- nowoczesne kadry”²¹, realizowanym w ramach POKL w roku szkolnym 2012/2013 przez Izbę Rzemieślniczą i Przedsiębiorczości w Zielonej Górze (lider) oraz partnerów: Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorców w Gorzowie Wielkopolskim i Izbę Rzemieślniczą Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie. Współpraca z przedsiębiorcami poza praktykami i stażami dla uczniów skutkowało ponadto wyposażeniem pracowni szkolnych i wsparciem przy przeprowadzanych remontach²². Szkoła uczestniczyła także w testowaniu i pilotażowym wdrożeniu programu nauczania, realizowanego przez Fundację Młodzieżowej

¹⁶ Współpraca dotyczyła m.in. uczniów PZSTiZ w projekcie współfinansowanym w ramach EFS ze środków Unii Europejskiej „Nowoczesne kształcenie zawodowe”.

¹⁷ M.in.: COMBIDATA Sp. z o.o., SECO/Warwick, Johnson Controls Sp. z o.o., Kico Polska Sp. z o.o., Postęp S.A.

¹⁸ Izbą Rzemieślniczą i Przedsiębiorczości w Zielonej Górze, Izbą Rzemieślniczą w Cottbus.

¹⁹ PWSZ w Sulechowie, PWSZ w Gorzowie Wlkp. Oraz Wyższą Szkołą Logistyki w Poznaniu.

²⁰ Klaster powstał w wyniku połączenia Świebodzińskiego Klastra Rekreacji i Turystyki oraz Klastra Przedsiębiorczości, do których Szkoła wcześniej także należała.

²¹ W projekcie tym uczestniczyli nauczyciele związani z nauczaniem przedmiotów gastronomicznych i mechanicznych.

²² Szkoła pozyskała m.in. od firmy KROMET z Krosna Odrzańskiego komplet porcelany stołowej oraz dwa urządzenia przemysłowe do podgrzewania potraw a od firmy TERMAS ze Świebodzina wyposażenie obrabiarki CNC (frez, tulejka i oprawka do freza) oraz gazy techniczne do ćwiczeń w pracowni łączenia materiałów. Z kolei firma Johnson Controls przekazała PZSTiZ wyposażenie w postaci elementów sieci komputerowej (12 switch'ów Cisco z obsługą sieci VLAN oraz 6 testerów okablowania strukturalnego z funkcją pomiaru długości kabla).

Przedsiębiorczości w ramach POKL projektu edukacyjnego „Szkoła praktycznej ekonomii- młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”²³.

(dowód: akta kontroli str.101-134)

1.6. W kontrolowanym okresie uczniowie Szkoły uczestniczyli w dwóch projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (dalej UE) na zadania edukacyjne związane z kształceniem w zawodach:

- w ramach Programu Leonardo da Vinci Erasmus+ Szkoła realizowała od 1 stycznia do 31 sierpnia 2014 r. projekt pt. „Belgia od kuchni” (wartość dofinansowania z UE: 98.388,749 zł). Wkład własny zapewnił zewnętrzny podmiot odpowiedzialny za projekt. W ramach projektu dziesięciu uczniów PZSTiZ (w zawodzie kucharz) po odbytym stażu w Belgii otrzymało dokument Europass Mobilność opisujący nabyte przez nich umiejętności zawodowe;
- od 1 kwietnia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. Szkoła uczestniczyła jako Partner w projekcie pt. „Nowoczesne kształcenie zawodowe” (całkowity koszt 724.266,25 zł, w tym dofinansowanie z UE w kwocie 267.642,62 zł oraz wkład własny niepieniężny PZSTiZ o wartości 105.838,34 zł.

W ramach projektu „Nowoczesne kształcenie zawodowe”, realizowanego przez Zachodnią Izbę Przemysłowo-Handlową w Gorzowie Wlkp., 184 uczniów PZSTiZ (z uczestniczących w projekcie 187 osób)²⁴ ukończyło zaplanowaną ścieżkę wsparcia, z czego po przystąpieniu do egzaminu VCC 149 uczniów uzyskało certyfikaty z zakresu:

- inżynierii projektowania komputerowego CAD 2D i 3D VCC (15 osób),
- języka angielskiego dla logistyka VCC (30 osób),
- przedsiębiorczości VCC (15 osób),
- transportu towarów niebezpiecznych VCC (15 osób),
- organizacji ruchu turystycznego VCC (15 osób),
- operowania wózkiem widłowym VCC (30 osób),
- spawania ręcznego metodą MAG VCC (30 osób),
- elektryki VCC (14 osób),
- grafiki komputerowej VCC (15 osób).

Ponadto po 30 uczniów zaliczyło z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy z zakresu operowania wózkiem widłowym oraz spawania ręcznego metodą MAG.

W obu przypadkach otrzymane środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie z przepisami i umową o dofinansowanie, przy czym w przypadku projektu „Nowoczesne kształcenie zawodowe” środki otrzymane w ramach projektu przekazano do PZSTiZ z pominięciem organu prowadzącego bezpośrednio na wyodrębniony na potrzeby projektu rachunek PZSTiZ i Szkoła nie wykazała ich w sprawozdaniach budżetowych w pozycjach dotyczących dochodów i wydatków budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 158-165, 169-184)

1.7. Zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego były realizowane od roku szkolnego 2013/2014 przez doradcę zawodowego posiadającego wymagane kwalifikacje w oparciu o opracowaną przez Szkołę koncepcję

²³ Projekt ten był dofinansowany ze środków UE w ramach EFS.

²⁴ Trzy osoby zrezygnowały z udziału w projekcie ze względu na przerwanie nauki w PZSTiZ oraz ze względu na problemy zdrowotne.

Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Osobie tej powierzono również obowiązki Kierownika Szkolenia Praktycznego w PZSTiZ. W podanym powyżej okresie doradca zawodowy realizował różne formy doradztwa zawodowego, w tym poprzez udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom (objęto tą formą 495 osób). Ponadto:

- poprzez współpracę z instytucjami zajmującymi się rynkiem pracy doradca zawodowy zorganizował:
 - spotkania z trenerem Klubu Pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie na temat metod poszukiwania pracy (uczestniczyło w nich 605 uczniów),
 - zajęcia przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej (z tej formy skorzystało 605 uczniów),
 - wycieczki do zakładów pracy i instytucji (objęto tą formą 367 uczniów);
- doradca zawodowy udostępniał informacje o szkołach wyższych, policealnych i systemie kształcenia ustawicznego, oraz:
 - zapoznawał z ofertą edukacyjną szkół wyższych 168 uczniów,
 - zorganizował wyjazdy na targi edukacyjne i pracy dla 323 uczniów,
 - zorganizował spotkania z przedstawicielami uczelni i uniwersytetów dla 1123 uczniów (12 spotkań),
 - zorganizował udostępnienie w bibliotece pozycji związanych z informacją o kierunkach kształcenia szkół wyższych (skorzystało z tej formy około 230 uczniów).

(dowód: akta kontroli str.4-8, 37-50)

- 1.8. Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe absolwentów Szkoły kształtowały się na poziomie wyższym od przeciętnych wyników tego samego typu szkół w województwie i kraju. Wyniki egzaminu maturalnego absolwentów technikum charakteryzowały się o ponad 10% wyższą zdawalnością w odniesieniu do danych z województwa i kraju. Zdawalność egzaminów zawodowych uczniów technikum była - poza kilkoma kierunkami²⁵ - również wyższa od zdawalności w województwie lubuskim. Szkoła osiągała dodatkowo wskaźniki EWD²⁶ w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz zbliżone do oczekiwanych w zakresie przedmiotów humanistycznych. W roku szkolnym 2012/2013 do egzaminu zawodowego przystąpiło 94,4% absolwentów Technikum oraz 97% absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej. W roku szkolnym 2013/2014 do egzaminu zawodowego przystąpiło natomiast 86,9% absolwentów Technikum oraz 94% absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej. W roku szkolnym 2014/2015 do egzaminu zawodowego przystąpiło 98,6% absolwentów Technikum oraz 62% absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Zdawalność egzaminów zawodowych absolwentów Technikum kształtowała się na poziomie 73% w roku szkolnym 2012/2013, 74,8% w roku szkolnym 2013/2014 oraz 82,3% w roku szkolnym 2014/2015 (stary egzamin zawodowy). W Zasadniczej Szkole Zawodowej zdawalność kształtowała się natomiast na poziomie 78,12% w roku

²⁵ Na poziomie równym lub zbliżonym do średnich wyników uzyskanych w województwie lubuskim kształtowała się zdawalność w zawodach: spedytora (w latach 2012, 2013 i 2014), technika organizacji usług gastronomicznych (w roku 2012), hotelarza (w 2013 roku) a także ekonomisty (w 2014 roku) i technika gospodarstwa domowego (w 2014 roku).

²⁶ EWD - Edukacyjna wartość dodana.

szkolnym 2012/2013, 58% w roku szkolnym 2013/2014 oraz 62,9% w roku szkolnym 2014/2015 (nowy egzamin zawodowy).

(dowód: akta kontroli str.185-194, 196-230)

- 1.9. W badanym okresie Suplement Potwierdzający Kwalifikacje Zawodowe Europass uzyskali wszyscy absolwenci PZSTiZ, którzy spełnili przesłanki do jego uzyskania, tj. ukończyli kształcenie i zaliczyli z wynikiem pozytywnym egzaminy końcowe. Do końca 2014 roku uczniowie zaznaczali na specjalnym formularzu chęć uzyskania tego suplementu, natomiast od 2015 roku suplementy te są przesyłane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną do Szkoły bez konieczności pisemnego występowania o ten suplement dla każdego kształconego w zawodzie przez PZSTiZ ucznia, który zdał końcowy egzamin zawodowy i ukończył kształcenie w Szkole.

(dowód: akta kontroli str.134-138)

- 1.10. Wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów Szkoły były analizowane przez Dyrektora i zespół nauczycieli PZSTiZ. Efektem tych analiz były pisemne opracowania oraz wnioski przedstawiane i omawiane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

(dowód: akta kontroli str. 202-230,232-277, 282-312)

- 1.11. Osiągnięcia uczniów Szkoły były monitorowane. Poziom zadowolenia uczniów z wyboru zawodu i szkoły był przedmiotem badań ankietowych i analiz, w oparciu o które Dyrektor Szkoły sporządzał pisemne opracowania. Następnie razem z doradcą zawodowym i zespołami przedmiotowymi podejmowane były działania w celu doskonalenia pracy i dopasowania sposobu nauczania do potrzeb uczniów w kontekście potrzeb rynku pracy. Wyniki analiz były również przedstawiane i omawiane na Radach Pedagogicznych.

(dowód: akta kontroli str. 202-230,232-312)

Liczba uczniów, którzy zrezygnowali z nauki lub nie ukończyli cyklu nauczania wyniosła poniżej 8% wszystkich uczniów Szkoły²⁷. Średni poziom frekwencji na zajęciach obowiązkowych wynosił w PZSTiZ 81,98% w roku 2012/2013, 84,77%²⁸ w roku 2013/2014 oraz 78,61% w roku 2014/2015. Badanie frekwencji czterech wybranych klas (dwóch z Technikum i dwóch ze Szkoły Zawodowej) wykazało, że frekwencja klas Technikum²⁹ kształtowała się na wyższym o około 10% poziomie od średniej frekwencji w PZSTiZ, natomiast frekwencja badanych klas Szkoły Zawodowej kształtowała się na niższym poziomie³⁰ (od około 7% w roku szkolnym 2013/2014 do ponad 18% w roku szkolnym 2014/2015) od średniej ogólnoszkolnej. O ile frekwencja w latach 2012-2015 w badanych klasach technikum utrzymywała się na zbliżonym poziomie (różnice nie przekraczały 5 %) o tyle frekwencja w badanych klasach szkoły zawodowej zmieniała się (różnice przekraczały 10%, przy czym największa wyniosła 18,73%) i była wyraźnie wyższa w roku 2013/2014, w którym Szkoła wdrożyła Program poprawy frekwencji.

(dowód: akta kontroli str.316-321)

²⁷ W latach 2012 – 2015 Szkołę opuściło łącznie 173 uczniów, z czego 58 z 1137 uczniów w roku 2012/2013 (7,81%), 50 z 957 uczniów w roku 2013/2014 (7,70%) oraz 65 uczniów w roku 2014/2015 (6,98%).

²⁸ W roku szkolnym 2013/2014 Szkoła opracowała i wdrożyła program poprawy frekwencji.

²⁹ 90,63% i 88,19% w roku szkolnym 2012/2013, 94,63% i 90,05% w roku szkolnym 2013/2014 oraz 85,36% i 89,74% w roku szkolnym 2014/2015,

³⁰ 69,93% i 74,80% w szkolnym 2012/2013, 78,73% i 81,26% w roku szkolnym 2013/2014 oraz 60% i 68,31% w roku szkolnym 2014/2015.

1.12. Szkoła monitorowała także warunki pracy i wykonywała zalecenia Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Świebodzinie oraz powiatowych i wojewódzkich służb sanitarnych. Dyrektor Szkoły wraz z członkami zespołu kontrolującego monitorował warunki korzystania przez uczniów z obiektów szkoły, przeprowadzając kontrolę zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków oraz sporządzał stosowne protokoły i określał niezbędne działania w celu usunięcia stwierdzanych uchybień i braków. W Szkole odnotowano w kontrolowanym okresie siedem wypadków z udziałem nauczycieli, natomiast nie odnotowano wypadków z udziałem uczniów. Specjalista ds. bhp w PZSTiZ oświadczył, że nie zgłoszono takich wypadków do szkolnej służby bhp.

(dowód: akta kontroli str.433-496)

PZSTiZ otrzymał od organu prowadzącego na poprawę warunków i modernizację wyposażenia środki finansowe w wysokości 132 987,37 zł w roku szkolnym 2012/2013, 79 483,15 zł w roku szkolnym 2013/2014 oraz 113 648,71 zł w roku szkolnym 2014/2015. Otrzymane środki przeznaczono m.in. na remont klas oraz dostosowanie pomieszczeń do praktycznej nauki zawodu, naprawę dachu, wymianę okien w budynku warsztatów szkolnych, zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia pracowni pod kątem egzaminów zawodowych a także zakup komputerów, oprogramowania i licencji. Jednakże nie wszystkie ze zgłoszonych do organu prowadzącego potrzeb uzyskały wsparcie finansowe z jego strony. Szkoła nie zrealizowała dotychczas m.in. zaleceń Powiatowego Komendanta Straży Pożarnej (obecnie wyznaczony termin upływa z końcem 2015 roku) dotyczącego zabezpieczenia klatek schodowych budynku Szkoły przed ewentualnym zadymieniem. Obecnie PZSTiZ zlecił opracowanie projektu takich zabezpieczeń. Niezrealizowane potrzeby, związane ze zgłoszoną organowi prowadzącemu koniecznością remontu budynku Szkoły (m.in. w zakresie remontu dachu i wymiany okien) i jednego z budynków warsztatów szkolnych oraz przebudową chodnika i parkingu przed budynkiem PZSTiZ, zostały przez Szkołę oszacowane na około 2,4 mln zł.

(dowód: akta kontroli str.412,493-496)

1.13. PZSTiZ monitorował również losy swoich absolwentów³¹ dotyczące ich dalszej ścieżki rozwoju zawodowego. Zagregowane dane wskazują, że wśród absolwentów Technikum:

- spadał odsetek uczniów zasilających szeregi bezrobotnych (z poziomu 7,82% w roku 2012/2013 do 2,72% w roku 2014/2015);
- wzrosła liczba uczniów, którzy kontynuują naukę (z 36,31% w roku 2012/2013 do 42,85% w roku 2014/2015);
- liczba absolwentów, którzy podjęli pracę utrzymuje się na zbliżonym poziomie, choć nieznacznie obniżyła się (54,75% z roku 2012/2013, 55,27% w roku 2013/2014 oraz 53,74% w roku 2014/2015);
- odsetek absolwentów, którzy wychowują dziecko oraz tych od których Szkoła nie uzyskała informacji nie przekraczała 5% ogółu absolwentów.

Z kolei dane zebrane od absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej (których kształcenie zawodowe odbywa się w PZSTiZ) wskazują, że:

- odsetek absolwentów, którzy podjęli pracę wynosił 90,4% w roku 2012/2013, 87,2% w roku 2013/2014 oraz 90% w roku 2014/2015;

³¹ Wychowawcy klas odnotowywali informacje przekazane przez uczniów przy odbiorze świadectw.

- odsetek kontynuujących naukę wyniósł 5,8% w roku 2012/2013, 10,3% w roku 2013/2014 oraz 8% w roku 2014/2015;
- odsetek absolwentów, którzy zasili szeregi bezrobotnych wynosił 2% w roku 2012/2013, 0% w roku 2013/2014 oraz 2% w roku 2014/2015;
- odsetek absolwentów, którzy wychowują dziecko oraz tych od których Szkoła nie uzyskała informacji nie przekraczał 8% ogółu absolwentów.

(dowód: akta kontroli str.313-315)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wbrew wymogom wynikającym z art. 235 ust. 1 oraz art. 236 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³² Szkoła realizując projekt pn. „Nowoczesne kształcenie zawodowe”, o wartości dofinansowania wynoszącej 267.642,62 zł, nie ujęła otrzymanych dochodów³³, odpowiednio w kwocie 234.576,22 zł w 2014 roku i 60.527,61 zł w 2015 roku oraz dokonanych wydatków, odpowiednio w kwocie 207.115 zł w 2014 roku i 54.983,15 zł w 2015 roku. w planach finansowych roku 2014 i 2015. Jednostka wykazała do organu prowadzącego jedynie niewielką kwotę 23.223 zł (koszty pośrednie w projekcie). Wydatkowanie środków publicznych w łącznej kwocie 238.874,99 zł bez uprzedniego wprowadzenia ich do planu finansowego Szkoły stanowiło naruszenie zasad określonych w przepisach art. 11 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Ponadto ww. kwot dochodów i wydatków nie wykazano w sprawozdaniach budżetowych (Rb-27S³⁴ i Rb-28S³⁵), co stanowiło naruszenie art. 41 ust. 1 ww. ustawy oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁶.

(dowód: akta kontroli str.160, 169-172, 596-659)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że projekt był realizowany zgodnie z podpisaną umową partnerską z Zachodnią Izłą Przemysłowo-Handlową, która była liderem projektu. Zapewnienie prawidłowego rozliczenia finansowego leżało - zgodnie z zawartą umową - w zakresie odpowiedzialności lidera i podmiot ten rozliczał się z projektu przed instytucją pośredniczącą – Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego. Dyrektor Szkoły była przekonana, że wszystkie obowiązki zostały zrealizowane zgodnie z wszelkimi wymogami.

(dowód: akta kontroli str. 171-172)

Główna księgową PZSTiZ wyjaśniła natomiast, że była przekonana, że to Izba Przemysłowo-Handlowa wykazuje w sprawozdaniach wszystkie przepływy środków finansowych i ewentualne wykazanie tych przepływów przez Szkołę byłoby

³² Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

³³ Jednostka otrzymała na wyodrębniony rachunek projektu łącznie 295.103,83 zł, przy czym 29 grudnia 2014 roku dokonała zwrotu środków do lidera projektu w kwocie 25.447,21 zł (zwrot niewykorzystanych środków) oraz 9 lipca 2015 roku korekty (zmniejszenia) otrzymanych środków o wartości 5.544,46 zł (łącznie dochody w projekcie wyniosły zatem 264.112,16 zł).

³⁴ W sprawozdaniach RB-27S wykazano dochody w kwocie 111.226,33 zł za rok 2014 oraz w kwocie 83.387,98 zł za III kwartały 2015 roku, podczas gdy faktyczne dochody wynosiły w tych okresach sprawozdawczych odpowiednio 345.802,55 zł oraz 143.915,59 zł.

³⁵ W sprawozdaniach RB-28S wykazano wydatki w kwocie 7.731.879,16 zł za rok 2014 oraz w kwocie 5.424.090,57 zł za III kwartały roku 2015, podczas gdy wydatki (ustalone w oparciu o dane z ewidencji księgowej) wynosiły w tych okresach sprawozdawczych odpowiednio 7.938.994,16 zł oraz 5.479.073,72 zł.

³⁶ Dz. U. poz. 119 ze zm.

powieleniem ich czynności. Dodała, że w porozumieniu z Powiatem Szkoła wprowadzi te wartości do planu finansowego i budżetu 2015 roku.

(dowód: akta kontroli str. 169-170)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Zapewnienie odpowiedniej kadry i organizacji procesu kształcenia w zawodach

2.1. W kontrolowanym okresie Szkoła zatrudniała:

- w roku 2012/2013: 52 nauczycieli dyplomowanych (w etatach 51,49), 45 nauczycieli mianowanych (w etatach 40,13) i 3 nauczycieli kontraktowych (w etatach 3);
- w roku 2013/2014: 54 nauczycieli dyplomowanych (w etatach 51,91), 36 nauczycieli mianowanych (w etatach 33,8) i 5 nauczycieli kontraktowych (w etatach 5);
- w roku 2014/2015: 59 nauczycieli dyplomowanych (w etatach 55,28), 32 nauczycieli mianowanych (w etatach 29,93), 4 nauczycieli kontraktowych (w etatach 3,56) oraz jednego stażystę (1 etat).

(dowód: akta kontroli str.322-325)

Badanie dokumentacji dotyczącej 10 wybranych nauczycieli realizujących nauczanie przedmiotów zawodowych (teoretycznych i praktycznych)³⁷ wykazało, że posiadali oni kwalifikacje zgodne z wymogami nauczania poszczególnych przedmiotów.

(dowód: akta kontroli str.329-346)

2.2. W badanym okresie w Szkole nie występowały zasadniczo braki kadrowe. Wyjątkiem były zajęcia z praktycznej nauki zawodu³⁸, gdzie uzupełniano kilka etatów poprzez zaangażowanie dziewięciu emerytowanych nauczycieli³⁹, którzy pracowali na niepełnych etatach. W najbliższych czterech latach trzech kolejnych nauczycieli praktycznej nauki zawodu osiągnie wiek emerytalny.

(dowód: akta kontroli str.325)

2.3. Szkoła w kontrolowanym okresie wykorzystwała w 2012 roku na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli 17.136,29 zł (65,2% planu). W latach 2013 i 2014 PZSTiZ wykorzystał na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli odpowiednio: 29.437,04 zł (91,71% planu) oraz 22.280,45 zł (60,22% planu). W Planie na 2015 rok przewidziano na ten cel 34.288,00 zł.

(dowód: akta kontroli str.326)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła m.in., że spadek wydatków związanych z doszkalaniami nie wpłynął na pogorszenie pracy szkoły. Dodała, że wprowadzona w 2012 roku reforma rozlicza nauczycieli z minimum godzin zrealizowanych w ramach podstawy programowej i nauczyciele w obawie przed ryzykiem niezrealizowania wymaganego minimum godzin

³⁷ Próba dobrana została według osądu kontrolera spośród 96 nauczycieli prowadzących zajęcia w roku szkolnym 2014/2015.

³⁸ Dotyczyło to głównie kierunków mechanicznych, (mechanik, elektromechanik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających), dla których trudno było Szkole pozyskać doświadczonych nauczycieli.

³⁹ Ośmiu nauczycieli przedmiotów zawodowych w latach 2012-2015 oraz jednego nauczyciela kształcenia ogólnego od roku szkolnego 2014/2015.

nauczania, mając niewielką rezerwę czasową, wybierali tylko niezbędne szkolenia dla podtrzymania posiadanych uprawnień. Większość niezbędnych szkoleń nauczyciele zrealizowali przed 2012 rokiem, przygotowując się do wdrażanej reformy kształcenia zawodowego. W 2013 roku po wdrożeniu pierwszego etapu reformy, po zauważeniu potrzeb, nauczyciele szukali uzupełniających szkoleń, stąd wzrost wydatków na szkolenia w 2013 roku. Natomiast w 2014 roku czas wolny nauczycieli ograniczały egzaminy przeprowadzane według nowej podstawy programowej, które odbywały się na trzy zmiany, także w soboty. Ponadto nauczyciele posiadający uprawnienia egzaminatora pełnili swoją funkcję także w innych szkołach zgodnie z wymogami egzaminowania.

(dowód: akta kontroli str.327-328)

- 2.4. Zrealizowane przez nauczycieli kształcących w zawodach kierunku kształcenia i doskonalenia były zgodne z potrzebami i kierunkami działania szkoły. Z różnych form doskonalenia skorzystało 100% nauczycieli. Nauczyciele przedmiotów zawodowych odbywali zarówno szkolenia teoretyczne⁴⁰ jak i praktyczne⁴¹.

(dowód: akta kontroli str.347-411)

- 2.5. W proces doskonalenia zawodowego nauczycieli PZSTiZ byli zaangażowani partnerzy szkoły, w tym m.in. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z Sulechowa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z Gorzowa Wlkp., Wyższa Szkoła Logistyki w Poznaniu oraz przedsiębiorcy. Nauczyciele PZSTiZ szkolili się w ramach projektów opisanych w punkcie 1.5 wystąpienia oraz uczestniczyli ponadto w projekcie pn. „NEW-TECH Program rozwoju praktycznych kompetencji nauczycieli branż nowych technologii realizowanym w ramach POKL 2007-2013 przez firmę COMBIDATA Poland Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 103-105, 109, 113-117, 130-134)

- 2.6. Badanie przyjętych do stosowania programów nauczania dla klas pierwszych w kontrolowanym okresie wykazało, że stosowane w Szkole programy nauczania dla poszczególnych zawodów, zostały dopuszczone do użytku szkolnego w obowiązującym trybie. Po zaproponowaniu przez nauczycieli zawodów poszczególne programy, po uzyskaniu opinii Rady Pedagogicznej, były dopuszczane do użytku przez Dyrektora Szkoły i wchodziły w skład szkolnego zestawu programów nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 195,413-429, 552)

⁴⁰ M.in. poprzez udział w seminariach (m.in. pn. „Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy”), konferencjach (np. konferencja Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych pn. „Kształcimy zawodowo”, „Wzbogacenie wiedzy z zakresu technologii żywności” czy Konferencja dla nauczycieli przedmiotów zawodowych „Realizacja nowoczesnego i efektywnego kształcenia zawodowego w kontekście nowej formuły egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe”) oraz szkoleniach takich jak „Ewaluacja programu nauczania dla zawodu technik hotelarstwa”, „Lubuski nauczyciel stosujący technologie informacyjne”, „Edukacja dostosowana do rynku pracy”, czy szkolenia uzupełniające dla egzaminatorów.

⁴¹ M.in. poprzez udział w warsztatach (np. „Narzędzia IT w praktycznym kształceniu”, „Portfolio EUROPAS: Twoje dokumenty – Twoja Przyszłość”, „Zmiany zasad przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wyzwaniem dla nauczycieli” czy „New-Tech Program rozwoju praktycznych kompetencji nauczycieli zawodów branż nowych technologii”), stażach zawodowych (np. staż w przedsiębiorstwie związanym z obsługą ruchu turystycznego, turystyki i hotelarstwa) i kursach (np. kurs obsługi obrabiarek CNC, Autoryzowany kurs podstaw CNC z wykorzystaniem Systemu ZERO-OSN”, „Kurs Carvingu na poziomie podstawowym”).

2.7. Badanie cyklu nauczania w czterech oddziałach (dwóch Technikum i dwóch Zasadniczej Szkoły Zawodowej), dla których rok szkolny 2014/2015 był ostatnim rokiem nauki, wykazało, że w PZSTiZ zachowano minimalny wymiar godzin określony w ramowych i szkolnych planach nauczania oraz podstawie programowej kształcenia w zawodach. Liczba godzin 4-letniego kształcenia ogółem (przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych) w zawodzie informatyk oraz logistyk wyniosła w PZSTiZ po 4.150 godzin, w tym 750 kształcenia teoretycznego z przedmiotów zawodowych i 910 kształcenia praktycznego, przy wymaganych po 735 godzin. Natomiast liczba godzin 3-letniego kształcenia ogółem w zawodzie kucharz i zawodzie ślusarz wyniosła po 2.768 godzin, w tym 640 kształcenia teoretycznego z przedmiotów zawodowych (przy wymaganych 630 godzinach) i 970 kształcenia praktycznego (przy wymaganych 970 godzinach). Kształcenie praktyczne na kierunku technik informatyk i technik logistyk odbywało się w pracowniach szkolnych w wymiarze 450 godzin oraz 160 godzin u podmiotów będących pracodawcami. Natomiast kształcenie praktyczne dla zawodu kucharz odbywało się w pracowni szkolnej w wymiarze 384 godzin i warsztatach szkolnych 586 godzin, a dla zawodu ślusarz w pracowni szkolnej w wymiarze 64 godzin i warsztatach szkolnych 906 godzin.

(dowód: akta kontroli str.231, 541-546)

2.8. W szkolnych planach nauczania przedmioty kształcenia zawodowego były ujęte zgodnie z programami nauczania dla ww. badanych zawodów. W szkolnych planach nauczania czterech badanych oddziałów ujęto wszystkie przedmioty przewidziane w programie nauczania zawodu a wymiar zajęć dydaktycznych z przedmiotów zawodowych był zgodny z ramowym planem nauczania. Wykazany w dziennikach lekcyjnych wymiar zrealizowanych zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów był zgodny ze szkolnym planem nauczania.

(dowód: akta kontroli str.552)

2.9. W roku szkolnym 2014/2015 na zajęciach teoretycznych i praktycznych zachowano wymagany podział na grupy. Liczebność grup nie przekraczała dopuszczalnej ilości uczniów dla poszczególnych oddziałów zawodowych.

(dowód: akta kontroli str.552)

2.10. W Szkole nie wprowadzano w badanym okresie innowacji i eksperymentów pedagogicznych.

(dowód: akta kontroli str.552)

2.11. Potrzeby edukacyjne i zainteresowania uczniów były diagnozowane w kontrolowanym okresie w formie pisemnych ankiet oraz rozmów z uczniami. Wyniki analizy ankiet i przeprowadzanych rozmów z uczniami omawiano na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. W wyniku przeprowadzanych analiz wprowadzano w Szkole dodatkowe zajęcia wyrównawcze, w tym związane z przygotowaniem do egzaminów zawodowych oraz związane z zainteresowaniami uczniów (m.in. kółka matematyczne, krawieckie i zajęcia sportowe).

(dowód: akta kontroli str.268-281, 286-304, 309-312)

2.12. Praktyczna nauka zawodu w PZSTiZ była realizowana w oparciu o opracowany w Szkole Regulamin praktycznej nauki zawodu⁴². W Regulaminie tym określono sposób organizacji i zasady rozliczania praktyk zawodowych i zajęć z praktycznej nauki zawodu, która poza młodocianymi pracującymi (około połowa uczniów zasadniczej szkoły zawodowej) realizowana była w szkolnych warsztatach. Praktyczna nauka w technikum odbywała się także w formie praktyk zawodowych. Badanie dokumentacji dotyczącej praktyk zawodowych i praktycznej nauki zawodu w PZSTiZ oraz 15 umów o praktykę zawodową zawartych przez tę Szkołę realizowanych w roku szkolnym 2014/2015, wykazało że:

- zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w organizacji nauczania w roku szkolnym 2014/2015 realizowane były zgodnie z przyjętymi przez szkołę programami nauczania dla funkcjonujących w PZSTiZ kierunków zawodowych oraz zgodnie z ramowym programem nauczania dla tych kierunków;
- zajęcia praktyczne w szkolnych warsztatach realizowano na kierunkach: krawiec, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń, elektromechanik, kucharz (i kucharz małej gastronomii), technik mechanik, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej;
- w umowach o praktykę zawodową zachowano wymóg określenia warunków ich realizacji i były one zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie praktycznej nauki zawodu;
- praktyki zawodowe realizowane były na zasadzie nieodpłatnej, tzn. odbywały się bez przekazywania środków pieniężnych do przedsiębiorcy u którego realizowana była praktyka zawodowa;
- nauczyciele odpowiedzialni za nadzorowanie praktycznej nauki zawodu oraz praktyki zawodowe nadzorowali ich przebieg w oparciu o program praktyk oraz przeprowadzali ich ewaluację w oparciu o karty zaliczenia praktyk zawodowych, opinie i oceny przedstawiane przez pracodawców oraz seminaria podsumowujące odbyte praktyki, podczas których uczniowie dzielili się swoimi spostrzeżeniami.

(dowód: akta kontroli str.139-149, 151-157)

W związku z nieponoszeniem przez PZSTiZ wydatków z tytułu umów na realizację praktyk zawodowych Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że bezkosztowy model współpracy z pracodawcami przyjmującymi uczniów technikum na miesięczne praktyki zawodowe funkcjonuje od wielu lat. Dodała, że nie pamięta sytuacji aby kiedykolwiek pracodawcy zwracali się do Szkoły o refundację kosztów związanych z tymi praktykami. Na dzień dzisiejszy model ten zadowala obie strony. Zakłady są zainteresowane pozyskaniem praktykantów a Szkoła bezkosztowym zrealizowaniem praktyk.

(dowód: akta kontroli str.150)

⁴² Regulamin ten sporządzono na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010r. w sprawie praktycznej nauki zawodu, rozporządzenia zmieniającego z dnia 11 sierpnia 2015r. oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (ze zmianami).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

3. Zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej i zaplecza techniczno-dydaktycznego do kształcenia w zawodach

Opis stanu
faktycznego

3.1. W wyniku przeprowadzonych oględzin obiektów szkolnych, z których korzystają uczniowie, stwierdzono, że:

- dyrektor Szkoły zapewnił bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, mimo uchybień związanych z koniecznością przeprowadzenia drobnych napraw w obiektach sanitarnych oraz niezrealizowanymi, choć zgłoszonymi do organu prowadzącego, remontami budynku głównego oraz budynku nr 2 kompleksu warsztatów szkolnych, a także chodnika i parkingu przed budynkiem PZSTiZ;
- warunki lokalowe i wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiają realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- warunki lokalowe i wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiają realizację podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania w zawodach (zajęcia teoretyczne i praktyczne).

(dowód: akta kontroli str. 497-499)

Szkoła posiadała zalecane w podstawie programowej pracownie specjalistyczne, m.in. dla zawodów:

- Technik informatyk (zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowano w 6 pracowniach komputerowych w budynku głównym Szkoły wyposażonych w 15 stanowisk i zestawów komputerowych z dostępem do Internetu oraz wyposażonych w wymagane oprogramowanie),
- Technik Mechanik -operator obrabiarek skrawających, Technik Mechanik-monter maszyn i urządzeń, Ślusarz, Elektromechanik. Do zajęć teoretycznych wykorzystywano pracownię dedykowaną dla kierunków mechanicznych⁴³ a zajęcia praktyczne realizowano na warsztatach szkolnych w poszczególnych pracowniach (m.in. w: pracowni obrabiarek konwencjonalnych, pracowni obrabiarek numerycznych CNC, pracowni nauki i programowania obrabiarek CNC, pracowni napraw i remontów, pracowni techniczno-pomiarowej, pracowni obróbki cieplnej, pracowni komputerowej, pracowni spawalniczej oraz trzech pracowniach obróbki ręcznej).

Nie stwierdzono braków w zakresie zalecanego wyposażenia poszczególnych pracowni. Szkoła została także pozytywnie zweryfikowana przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu pod kątem posiadanej bazy lokalowej oraz wyposażenia i posiada nadane przez nią uprawnienia egzaminacyjne m.in. dla ww. zawodów.

(dowód: akta kontroli str.500-524)

⁴³ Pracownia była wyposażona w wymagane wyposażenie a ponadto na jej potrzeby Szkoła prenumerowała w kontrolowanym okresie miesięcznik „Młody Technik”.

3.2. Przegląd dokumentacji szkolnej i oględziny wykazały, że baza szkolna i wyposażenie były dostępne dla uczniów oraz zapewniały możliwość pracy każdemu uczniowi.

(dowód: akta kontroli str.497-510, 553-554)

3.3. Potrzeby w zakresie wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania w zawodach były identyfikowane przez Dyrektora Szkoły poprzez bezpośrednie rozmowy z nauczycielami oraz omówienie zdiagnozowanych potrzeb na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. W efekcie Szkoła występowała do organu prowadzącego o środki finansowe niezbędne dla realizacji zaplanowanych inwestycji i zakupów. Szkoła w kontrolowanym okresie występowała także o wsparcie rzeczowe w postaci wyposażenia i materiałów eksploatacyjnych na potrzeby poszczególnych pracowni zawodowych do przedsiębiorców, z którymi na bieżąco PZSTiZ współpracuje i takie wsparcie z ich strony otrzymywała⁴⁴.

(dowód: akta kontroli str.254-269, 554)

3.4. W okresie objętym kontrolą baza szkolna i wyposażenie PZSTiZ zostało wzbogacone m.in. o zestawy i akcesoria komputerowe a także licencje i oprogramowanie na potrzeby kierunku Technik Informatyk, materiały i wyposażenie pracowni w zakresie zawodów: Technik Mechanik oraz sprzedawca a także pozyskany od pracodawców sprzęt komputerowy (elementy sieci), urządzenia i wyposażenie do pracowni gastronomicznej (porcelana stołowa oraz urządzenia przemysłowe do podgrzewania potraw), doposażenie pracowni mechanicznej (elementy do obrabiarki CNC) oraz materiały eksploatacyjne (gazy techniczne na potrzeby pracowni łączenia materiałów). Badanie w zakresie sposobu wykorzystania dziesięciu elementów wyposażenia, w tym dziewięciu sprzętów i jednego zestawu oprogramowania sterującego, wykazało, że wyposażenie to było wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i w planowanym zakresie, a obsługujący je nauczyciele posiadali kwalifikacje do ich obsługi (zostali przeszkoleni w zakresie ich obsługi).

(dowód: akta kontroli str. 106, 412, 525-536, 554)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁵, wnosi o ujmowanie w planach finansowych oraz sprawozdaniach budżetowych Szkoły dochodów i wydatków realizowanych w związku projektami współfinansowanymi ze środków budżetu UE, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych.

⁴⁴ W ten sposób Szkoła pozyskała m.in. część wyposażenia dla pracowni gastronomicznych, informatycznych i mechanicznych.

⁴⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 30 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykonania
wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 27 listopada 2015 r.

Kontroler
Krzysztof Hofman
starszy inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
Wicedyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis